

Ter inzage gelegd op het
Centraal Informatiepunt
Eerste Kamer

Tel: +31 (0)13 466 62 22
Fax: +31 (0)13 466 62 00
info@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Postbus 208, 5000 AE Tilburg
Prof. Cobbenhagenlaan 95, 5037 DB Tilburg
Nederland

Aan de leden van de Commissie voor Veiligheid en Justitie
van de Eerste Kamer der Staten Generaal

Mevr. Mr. W.A.J.M. van Dooren, griffier
Per email: kimvandooren@eerstekamer.nl

Tilburg, 8 november 2011
Kenmerk: 11-23/JvV/TM

Betreft: Wetsvoorstellen 31.058 en 32.426 (Flexibilisering BV-recht)

GRIFFIE EERSTE KAMER	
NR.	145911.08
RUB.	5
DATUM	10 NOV 2011
KOPIE	vtj
VERW.	36058/32426

Geachte leden,

Op 22 november a.s. bespreekt uw Commissie bovengenoemde wetsvoorstellen. Deze betreffen een ingrijpende en gedetailleerde wijziging in het BV-recht (Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek). Daarmee krijgt een zeer groot deel van de ondernemers in Nederland én hun adviseurs, waaronder het gehele notariaat, te maken. Voor een efficiënte toepassing van de wet is het van belang dat er na invoering zo min mogelijk onduidelijkheden rijzen.

In de literatuur is al veel over deze wetsvoorstellen geschreven en naar aanleiding daarvan zijn reeds de nodige verduidelijkingen aangebracht. Toch rijzen er bij nadere bestudering nog enkele voor de praktijk zeer relevante interpretatievragen. Het zou goed zijn indien deze door uw Commissie aan de Minister gesteld kunnen worden, zodat deze daaromtrent nog zijn visie kan geven, hetgeen voor de latere interpretatie van de wet van belang is. Voorts blijkt de uiteindelijke wettekst, zoals deze komt te luiden op een enkel punt nog een onvolkomenheid te bevatten. Wanneer de Minister daarop gewezen wordt, kunnen deze wellicht als reparatie meegenomen worden in het kader van het nog bij de Tweede Kamer aanhangige wetsvoorstel 32.873, dat eveneens Boek 2 BW (art. 297a/297b) betreft.

Om de bestudering van de wetsvoorstellen te vergemakkelijken ontvangt u als bijlage bij deze brief een door mij voor intern gebruik binnen ons kantoor gemaakte doorlopende tekst van de BV-bepalingen in Boek 2 BW, zoals deze na invoering van de wetsvoorstellen zullen komen te luiden (NB: daarin zijn ook verwerkt de wijzigingen ingevolge het reeds aangenomen maar nog in te voeren wetsvoorstel 31.763 (Bestuur en Toezicht, Wet van 6 juni 2011, Stb.2011,275) en het ter verduidelijking van laatstgenoemd wetsvoorstel ingediende aanvullende wetsvoorstel 32.873.

Graag leg ik u hierbij de door mij geconstateerde punten voor. Deze zijn zoveel mogelijk reeds als vraagstelling aan de Minister geformuleerd.

A. Interpretatievragen

Artikel 228 lid 5; Begrip 'stemrechtloos aandeel'.

Krachtens artikel 228 lid 5 is het mogelijk om in de statuten te bepalen dat alle aandelen van een bepaalde soort of aanduiding 'stemrechtloos' zijn. Deze aandelen moeten dan in de statuten ook uitdrukkelijk als 'stemrechtloos' worden aangeduid (zie ook art. 194 lid 1). Stemrechtloosheid betekent volgens dit lid 5 dat aan de desbetreffende aandelen geen stemrecht 'in de algemene vergadering' toekomt. Aandelen van een bijzondere soort of aanduiding hebben echter naast hun stemrecht in de algemene vergadering ook stemrecht in de vergadering van houders van die soort of

aanduiding. Een dergelijke vergadering is ook 'orgaan' van de vennootschap. Zie art. 189a. Het definiëren van 'stemrechtloos' als geen stemrecht 'in de *algemene vergadering*' sluit niet uit dat aan deze aandelen wel stemrecht kan toekomen in de (deel-)vergadering van de houders van aandelen van die soort of aanduiding.

Als deze constatering juist is, zou dit betekenen dat aan houders van 'stemrechtloze' aandelen bepaalde belangrijke bevoegdheden kunnen worden toegekend als bedoeld in artikel 189a (waaronder de bevoegdheid tot winstbestemming, art. 216 lid 1), zodat zij toch ten aanzien van bepaalde specifieke aangelegenheden (de onderwerpen als bedoeld in de in art. 189a genoemde artikelen) wel stemrecht hebben. Zie ook de artikelen 242 lid 1 en 252 lid 1 waarin de mogelijkheid wordt geboden om aan houders van aandelen van bijzondere soort of aanduiding een bevoegdheid tot benoeming van bestuurders, respectievelijk commissarissen te geven.

Stemrechtloos zou dan niet 'algeheel stemrechtloos' betekenen.

Beoogt de wet dit werkelijk mogelijk te maken? Een dergelijke mate van flexibilisering zou echter bepaald niet vereenvoudigend werken. Het zou leiden tot nog meer verschillende aandelen en daarmee tot een nog ingewikkelder administratie in het aandeelhoudersregister. Ook de beoordeling van de positie van de houders van deze aandelen bij omzetting, fusie en splitsing zou ingewikkelder worden. Voorts zou het begrip stemrechtloos hiermee enigszins misleidend worden.

Indien het de bedoeling is, dat stemrechtloos 'algeheel stemrechtloos' betekent en aan stemrechtloze aandelen dus ook geen stemrecht toekomt in de (deel-)vergadering van de houders van de desbetreffende soort of aanduiding en aan deze aandelen derhalve ook geen bevoegdheden als bedoeld in artikel 189 kunnen worden toegekend, zou het aanbeveling verdienen de woorden 'in de *algemene vergadering*' uit artikel 228 lid 5 eerste en tweede zin te schrappen. Er is dan geen misverstand meer mogelijk. De wet kent slechts aandelen mét stemrecht (zie ook art. 175 lid 1 en 207a lid 2) en aandelen zonder stemrecht (zie ook art. 24d lid 2). Zie echter ook de opmerkingen hierna met betrekking tot de artikelen 231 lid 4 en 192 lid 1.

Artikel 231 lid 4

In dit artikel wordt bij een voorgenomen besluit tot statutenwijziging waarbij afbreuk wordt gedaan aan enig recht van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding, een 'goedkeurend *besluit van deze groep* van aandeelhouders' als vereiste voorgeschreven.

Het artikel wordt overigens weer terzijde gesteld bij besluiten tot omzetting (art. 181 lid 5), fusie (art. 330a lid 3) en splitsing (art. 334e~~1~~, lid 3). Los van deze bijzondere gevallen van omzetting, fusie en splitsing kan ook in andere gevallen een voorstel worden gedaan om bepaalde aan aandelen verbonden rechten te wijzigen. Betreft dit rechten die toekomen aan stemrechtloze aandelen (in het wetsvoorstel: aandelen zonder stemrecht in de *algemene vergadering*), dan kent dit artikel 231 lid 4 dus toch stemrecht toe in de (deel-)vergadering van de houders van die aandelen (er moet immers als 'groep', lees: als orgaan, een besluit worden genomen).

Als dit juist is, blijkt het wetsvoorstel dus expliciet de mogelijkheid in te houden dat een aandeel zonder stemrecht in de *algemene vergadering* (dat een 'stemrechtloos aandeel' heet) wél stemrecht kan hebben in de vergadering van die bijzondere soort of aanduiding.

Indien het wetsvoorstel dus wél met deze mogelijkheid beoogt rekening te houden, zouden de woorden 'in de *algemene vergadering*' in art. 228 lid 5 moeten blijven staan, maar zouden deze woorden ook in artikel 175 laatste zin moeten worden toegevoegd ('ten minste één

aandeel met stemrecht in de algemene vergadering' moet uitstaan bij een ander dan de vennootschap zelf of een dochtermaatschappij).

Artikel 192

Dit artikel maakt het mogelijk om in de statuten bepaalde verbintenisrechtelijke verplichtingen aan een aandeel te koppelen. Dergelijke verplichtingen kunnen ook aan stemrechtloze aandelen worden gekoppeld. De slotzin van lid 1 bepaalt dat dit echter niet 'tegen de wil van de aandeelhouder' kan worden opgelegd.

Is het juist, dat hier niet sprake is van een door de desbetreffende aandeelhouder(s) uit te oefenen stemrecht in de vergadering van houders van die soort of aanduiding (zoals in het hiervoor genoemde artikel 231 lid 4), maar van een individueel veto-recht dat aan de desbetreffende aandeelhouder als vermogensrecht toekomt en dus niet van het uitoefenen van een aan het aandeel verbonden stemrecht?

Artikel 216 lid 7; 'Begrip winstrechtloos aandeel'.

Krachtens artikel 216 lid 7 kan in de statuten worden bepaald, dat aandelen van een bepaalde soort of aanduiding 'geen of slechts een beperkt recht geven tot deling in de winst of reserves van de vennootschap'. Deze formulering lijkt verschillende varianten mogelijk te maken, waarbij de mate van deling in de winst (geheel, beperkt of niet) separaat van de mate van deling in de reserves en daarmee in het liquidatiesaldo (geheel, beperkt of niet) kan worden bepaald. Dat is ook in overeenstemming met de bestaande praktijk, bijvoorbeeld met betrekking tot preferente aandelen (beperkt primair dividend, geen verdere winstdeling en deling in liquidatiesaldo alleen voor zover recht op achterstallig dividend en op terugbetaling gestort kapitaal). Zie ook artikel 206a lid 2 onderdelen a en b. Zijn de in die onderdelen bedoelde aandelen dus aandelen als bedoeld in artikel 216 lid 7?

Omdat het wetsvoorstel in andere artikelen (zie hierna) het begrip 'winstrechtloze aandelen' introduceert, doet zich de vraag voor wat het begrip winstrechtloos aandeel precies inhoudt. Zijn daarmee bedoeld alle aandelen als bedoeld in artikel 216 lid 7?

Zo ja, dan betekent 'winstrechtloos' niet per definitie 'geheel uitkeringsrechtloos'.

Of vormen 'winstrechtloze aandelen' slechts een bepaalde categorie van de in artikel 216 lid 7 bedoelde aandelen?

Het bestaan van de mogelijkheid van een aandeel met *beperkte* (dus wel enige) uitkeringsrechten geeft echter al aan, dat het begrip 'winstrechtloos aandeel' niet gebruikt kan worden om daarmee alle aandelen als bedoeld in artikel 216 lid 7 aan te duiden. Bij hantering van het begrip 'winstrechtloos' zal dus moeten worden aangegeven of daarmee bedoeld wordt een aandeel zonder enig uitkeringsrecht, of alleen zonder winstrecht, of dat daar ook onder vallen aandelen met beperkte uitkeringsrechten.

Is het overigens überhaupt mogelijk om een aandeel uit te geven dat niet deelt in de winst, maar wel in een liquidatiesaldo? Of impliceert het onthouden van deling in de winst altijd tevens het onthouden van deling in reserves en daarmee in het liquidatiesaldo?

Is het juist dat de wet juist daarom in artikel 216 lid 7 niet het gebruik van een bepaalde term voorschrijft (zoals zij dat bij stemrechtloze aandelen wel doet, art. 228 lid 5)?

Artikel 194 lid 1 schrijft evenmin voor dat deze aandelen als zodanig in het aandeelhoudersregister moeten worden vermeld (hetgeen voor stemrechtloze aandelen wel moet worden gedaan).

Kan uit het voorgaande de conclusie worden getrokken, dat het begrip 'winstrechtloos aandeel' geen wettelijk begrip is in het kader van artikel 216 lid 7?

Verrassend is dan dat de wet deze term ineens wel gebruikt in de artikelen 181 (omzetting), 326, 330a (fusie), 334y en 334ee1 (splitsing).

De vraag rijst dan of de wet met dit begrip in die artikelen ziet op alle aandelen als bedoeld in artikel 216 lid 7, zodat daaronder mede begrepen zijn aandelen met beperkte uitkeringsrechten, of zijn hier bedoeld aandelen zonder enig uitkeringsrecht?

Was het niet zuiverder geweest om in die artikelen te spreken van 'aandelen als bedoeld in artikel 216 lid 7' of van "aandelen zonder of met een beperkt recht op uitkeringen"? (Vgl. o.a. ook art. 192 lid 4 waar in het algemeen gesproken wordt van 'het recht op uitkeringen'). Zou overigens niet in artikel 194 lid 1 bepaald moeten worden dat in het aandeelhoudersregister bij de desbetreffende aandelen als bedoeld in artikel 216 lid 7 concreet moet worden vermeld in hoeverre de uitkeringsrechten beperkt of uitgesloten zijn?

Artikel 216 lid 6: een ander aandeel zonder uitkeringsrecht?

Dit lid bepaalt dat winstuitkering geschiedt naar rato van het verplicht gestorte nominale kapitaal op een aandeel. Krachtens artikel 191 lid 1 kan tussen de vennootschap en een aandeelhouder worden overeengekomen, dat voorlopig helemaal niets op het aandeel behoeft te worden gestort. Storting hoeft dan pas plaats te vinden hetzij na een afgesproken tijd, hetzij pas indien en wanneer en voor zover de vennootschap de storting opvraagt. Aldus kunnen aandelen zonder storting bestaan. De opeisbaarheid van de stortingsplicht is opgeschort. Blijkens artikel 216 lid 6 delen deze aandelen dan niet in de winst. En delen zij dan ook niet in de reserves/liquidatie-saldo?

Is het juist dat deze aandelen (met overeengekomen uitgestelde storting) niet zijn aan te merken als aandelen in de zin van artikel 216 lid 7, omdat hier geen sprake is van een statutair geregelde structurele ontneming van uitkeringsrechten, maar van een incidentele en wellicht tijdelijke ontneming op basis van de wet (artikel 216 lid 6) waarvan de toepassing voortvloeit uit een overeenkomst tussen partijen?

Is het juist dat deze aandelen bij omzetting, fusie en splitsing niet moeten worden beschouwd als 'winstrechtloze aandelen' als bedoeld in de artikelen 181, leden 2 en 3 (omzetting), 330a (fusie), 334y en 334ee, lid 1 (splitsing), zodat aan de houders daarvan geen uittreedrecht als bedoeld in die artikelen toekomt?

Artikel 207; 207a; art. 207d; nietige inkoop van aandelen

In de artikelen 207 en 207a is geregeld onder welke omstandigheden een verkrijging door de vennootschap van aandelen in haar eigen kapitaal nietig is. Artikel 207d regelt in welke gevallen verkrijging van aandelen in haar kapitaal door een dochtermaatschappij nietig is. Zou niet ook bepaald moeten worden dat eveneens nietig is een verkrijging *onder bijzondere titel* door de vennootschap zelf, waardoor de situatie ontstaat dat geen aandeel met stemrecht meer bij derden uitstaat (en de algemene vergadering dus niet kan functioneren) en waardoor de vennootschap niet meer voldoet aan de omschrijving in artikel 175 lid 1? Of zou niet tenminste voor dat geval eenzelfde overgang van een aandeel met stemrecht op de gezamenlijke bestuurders moeten worden geregeld, zoals de wet dat in artikel 207a lid 2 en 207d lid 2 wel voor een verkrijging *onder algemene titel* regelt?

Artikel 208 lid 2; Intrekking van aandelen

Dit lid geeft in de eerste zin voorschriften die in acht genomen moeten worden bij intrekking van *alle* aandelen van een soort of aanduiding. De tweede zin bepaalt: "In andere gevallen kan slechts tot intrekking worden besloten met instemming van de betrokken aandeelhouders". 'Andere gevallen' ziet dus op gevallen, waarin niet *alle* aandelen van een bepaalde soort of aanduiding worden ingetrokken, maar slechts één of meer aandelen van die soort of aanduiding.

Onduidelijk is wie in dat geval 'de betrokken aandeelhouders' zijn die moeten instemmen. Is het juist dat dit alleen ziet op de aandeelhouders wier aandelen worden ingetrokken en dus niet op *alle* houders van aandelen van de bepaalde soort of aanduiding, waarvan er een of meer worden ingetrokken?

Artikel 227 lid 2 en lid 4; Ontnemen vergaderrecht aan certificaathouders

Toekenning van vergaderrecht (het recht om de algemene vergadering bij te wonen en daarin het woord te voeren) aan certificaathouders, kan hetzij direct door een statutaire bepaling, hetzij krachtens de statuten door een daartoe aangewezen orgaan (art. 227 lid 1).

Ontnemen van *statutair* toegekend vergaderrecht kan, tenzij de bevoegdheid tot intrekking uitdrukkelijk in de statuten is opgenomen, alleen met instemming van de betrokken certificaathouders (art. 227 lid 4). Voor het ontnemen van vergaderrecht dat krachtens de statuten door een orgaan is toegekend, bepaalt de wet dit niet.

Wat is de reden van dit onderscheid? Waarom kan een statutair toegekend vergaderrecht niet eenzijdig worden ingetrokken en een krachtens besluit toegekend vergaderrecht wel?

Artikel 230 lid 4; Vastlegging besluiten

Dit artikel staat in afdeling 4 over 'de algemene vergadering'. Lid 4 verplicht het bestuur tot het vastleggen van door de algemene vergadering genomen besluiten. Naast dit aandeelhoudersorgaan, kunnen er ook deel-vergaderingen zijn: de vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort; de vergadering van houders van aandelen van een bepaalde aanduiding (zie ook art. 189a).

Zou de wet niet de plicht moeten inhouden om ook de besluiten van deze organen vast te leggen?

En waarom verplicht de wet niet tot het vastleggen van besluiten van het bestuur en van de raad van commissarissen?

Zou in dit lid niet een voorziening moeten worden opgenomen voor elektronische ter beschikkingstelling van het afschrift of uittreksel als daar bedoeld?

Is het juist dat de wet geen voorschriften geeft inzake de wijze en de termijn van oproeping e.d. met betrekking tot andere organen dan de algemene vergadering, dus ook niet voor vergaderingen van houders van aandelen van bijzondere soort of aanduiding? Zouden bepaalde voorschriften voor oproeping, agendering, besluitvorming en vastlegging zoals die voor de algemene vergadering gelden, niet analoog voor de deel-vergaderingen van bijzondere soort of aanduiding moeten gelden?

Artikel 389 en 390; Omzetting wettelijke reserves in kapitaal, gevolgd door uitkering

Het nieuwe BV-recht kent geen 'kapitaalbescherming' meer. Dit betekent onder meer dat de omvang van het aandelenkapitaal geen bekleemd vermogen meer is. Het kan te allen tijde worden terugbetaald. Aankondiging in het handelsregister is niet meer nodig en aan crediteuren komt geen verzetrecht meer toe. De bescherming van crediteuren ligt in mogelijke bestuurdersaansprakelijkheid wegens het niet juist verricht hebben van de

'uitkeringstest' (art. 216, lid 3, van toepassing verklaard bij kapitaal terugbetaling - art. 208 lid 6- en bij inkoop van aandelen - art. 207 lid 3 -).

Indien de vennootschap echter krachtens de wet en/of de statuten niet-uitkeerbare reserves moet aanhouden, is in het systeem van het wetsvoorstel in zoverre nog wel sprake van beklemd vermogen. Uitkeringen aan aandeelhouders, daaronder mede begrepen inkoop van aandelen en terugbetaling van kapitaal, mogen niet worden gedaan, voor zover deze ten laste van dit beklemd vermogen zouden gaan (art. 216, lid 1, art. 207 lid 2, art. 208 lid 6).

Wettelijke reserves worden genoemd in artikel 373, lid 4, dat eveneens door deze wetsvoorstellen wordt aangepast. Twee belangrijke in de praktijk veel voorkomende wettelijke reserves zijn de 'reserve deelnemingen' (art. 389 lid 6) en de 'herwaarderingsreserve' (art. 390 lid 1). Aanwezigheid van deze reserves beperkt dus de uitkeringsruimte. Echter, beide artikelen bepalen expliciet (art. 389 lid 6, art. 390 lid 2) dat deze reserves kunnen worden omgezet in kapitaal. Deze mogelijkheid past in het huidige (thans nog geldende) kapitaalbeschermingsrecht, waarin kapitaal geen vrij uitkeerbaar vermogen is, doch slechts via de kapitaalverlagingsprocedure kan worden uitgekeerd (met wachttijd van twee maanden en verzetrecht van crediteuren; de huidige artikelen 208 en 209). In de praktijk worden deze wettelijke reserves aldus nogal eens via deze omzetting in kapitaal feitelijk omgezet in uitkeerbaar vermogen.

Nu kapitaal geen beklemd vermogen meer is en omzetting van reserves in kapitaal, gevolgd door kapitaalverlaging met uitkering, op elk moment en zeer snel gerealiseerd kan worden (alle vereiste notariële aktes kunnen op één dag verleden worden) - zonder wachttijd en zonder verzetrecht van crediteuren - doet zich de vraag voor wat het dan nog voor zin heeft om deze reserves te vormen. Ze worden gevormd als niet-uitkeerbaar vermogen, maar kunnen op het zelfde moment omgezet worden in onmiddellijk uitkeerbaar kapitaal! Moet niet gevreesd worden dat de praktijk nog een stap verder zal willen gaan? Bijvoorbeeld aldus: Waarom formeel herwaarderen? Als de meerwaarde van het actief uit een recent taxatierapport blijkt, waarom die meerwaarde dan niet meteen toerekenen aan uitkeerbare reserves in plaats van de omweg via omzetting in kapitaal gevolgd door terugbetaling te volgen? Zeker, nu het wetsvoorstel niet meer vereist dat de omvang van het uitkeerbare vermogen blijkt uit een vastgestelde jaarrekening en zelfs niet uit een tussentijdse vermogensopstelling.

De beperking van de uitkeringsruimte die de artikelen 216 lid 1, 207 lid 2 en 208 lid 6 beogen te bewaken, en daarmee dus het systeem van vermogensbescherming, waarvan het wetsvoorstel uitgaat, wordt door omzetting in kapitaal direct ondermijnd. Moet de conclusie niet zijn, dat, nu het wetsvoorstel enerzijds kapitaalbescherming afschaft, maar anderzijds vasthoudt aan vermogensbescherming indien en voor zover niet-uitkeerbare reserves moeten worden aangehouden, de mogelijkheid van omzetting van wettelijke reserves in kapitaal niet meer past in het systeem van het wetsvoorstel?

Bij geen van de andere in art. 373 genoemde reserves bepaalt de wet dat deze kunnen worden omgezet in kapitaal. Zou de wet deze omzettingmogelijkheid dan ook niet moeten schrappen uit de artikelen 389 en 390? (ervan uitgaande dat omzetting in kapitaal alleen mogelijk is indien de wet dat expliciet bepaalt). Het in die artikelen expliciet formuleren dat deze reserves *niet* kunnen worden omgezet in kapitaal lijkt geen goede optie. Dat zou aanleiding kunnen geven tot a-contrario redeneringen bij andere reserves waar de wet de omzetting niet expliciet uitsluit.

Artikel 210 lid 5 Vaststelling jaarrekening door ondertekening

Dit lid regelt dat, in het geval alle aandeelhouders tevens bestuurder zijn, ondertekening van de jaarrekening tevens vaststelling daarvan en dechargeverlening inhoudt, zodat daarvoor niet separate AV-besluiten zijn vereist.

Indien de aandeelhouders personal holdings zijn (bijv. BV-A en BV-B) en niet deze personal holdings, maar de aandeelhouders/bestuurders daarvan (A, resp. B) als bestuurder van de vennootschap zijn aangesteld, is dit lid letterlijk lezend niet van toepassing, terwijl deze situatie materieel op hetzelfde neerkomt.

Zou de Minister een aanpassing van de wet willen overwegen om ook deze situatie onder de werking van dit lid 5 te brengen?

Bij het voorleggen van de opgemaakte jaarrekening aan de aandeelhouders worden in het algemeen tenminste drie besluiten voorgesteld: vaststelling, winstbestemming en dechargeverlening. Toepassing van artikel 210 lid 5 betekent dat alleen voor vaststelling en dechargeverlening geen separate AV-besluiten zijn vereist.

Zou de Minister willen overwegen de toepassing van dit lid uit te breiden tot het tegelijk met de jaarrekening voorgelegde concept-besluit inzake winstbestemming?

B. Aan te brengen correcties

Artikel 178 lid 1

In dit artikel wordt nog alleen gesproken van aandelen 'van verschillende soort'. Nu het wetsvoorstel ook aandelen 'van bepaalde aanduiding' introduceert (o.a. art. 189a, 192 lid 1, 208 lid 2, 216 lid 7) en deze woorden ook in andere artikelen worden toegevoegd, zouden deze ook in artikel 178 lid 1 moeten worden toegevoegd.

Artikel 178a

In artikel 178 lid 1 is de beperking dat aandelen in de statuten tot maximaal twee cijfers achter de komma mogen worden weergegeven geschrapt. Is het dan nog wel nodig deze beperking in artikel 178a (omrekening gulden in euro) te laten staan?

Artikel 178c lid 1

Zelfde vraag als met betrekking tot art. 178a.

Artikel 181 lid 2

Om misverstand te voorkomen dat ook hier het uittreedrecht uitsluitend toekomt aan houders van stemrechtloze- en winstrechtloze aandelen, verdient het aanbeveling de woorden 'iedere aandeelhouder, daaronder begrepen' te veranderen in 'iedere aandeelhouder, daaronder mede begrepen'.

Artikel 189a

De verwijzing naar artikel 210 lid 6 moet zijn: artikel 210 lid 7.

Artikel 194 lid 5; Openbaarheid gegevens met betrekking tot niet-volgestorte aandelen

De laatste zin van dit lid bepaalt dat de gegevens uit het aandeelhoudersregister omtrent niet-volgestorte aandelen openbaar zijn en dat de vennootschap daarvan op verzoek afschrift moet verstrekken. Deze verplichting paste in het stelsel van de huidige wet waarin het te storten aandelenkapitaal als minimum waarborg voor crediteuren wordt gezien. Nu het aandelenkapitaal in het wetsvoorstel dit karakter geheel heeft verloren en het in feite vrij uitkeerbaar vermogen is, kan deze verplichting vervallen. Daarmee wordt tevens een administratieve verlichting bereikt. In verband hiermee kan ook artikel 22 Handelsregisterbesluit worden aangepast.

Artikel 22 Handelsregisterbesluit; kapitaalgegevens in het Handelsregister

Lid 1 onderdeel d van dit artikel verplicht de vennootschap om aan het handelsregister de identiteit van de houders van niet volgestorte aandelen op te geven. Gelet op het hierboven gestelde met betrekking tot artikel 194 lid 5, kan dit onderdeel vervallen.

Lid 1 onderdeel c van dit artikel verplicht de vennootschap om aan het handelsregister op te geven 'het maatschappelijk kapitaal en het bedrag van het geplaatste kapitaal en van het gestorte deel daarvan, onderverdeeld naar soort, indien er verschillende soorten aandelen zijn.' Kan dit onderdeel ook niet geheel vervallen? Nu de omvang van het kapitaal in het wetsvoorstel niet meer relevant is voor crediteuren, is het dan nog wel zinvol om dit in het handelsregister te vermelden? Bovendien heeft de nieuwe flex-BV niet altijd een maatschappelijk kapitaal; en het geplaatst en gestort kapitaal kan zeer klein zijn, waardoor het geen enkele reële betekenis heeft. Schrapping leidt ook hier tot een administratieve verlichting.

Indien het onderdeel gehandhaafd zou worden, zou de tekst moeten worden aangepast, waarbij ook weer naast aandelen van verschillende soort rekening moet worden gehouden met (uitsplitsing naar) aandelen van bepaalde aanduiding. Dat zou echter juist weer een administratieve verzwaaring betekenen.

Artikel 208 lid 3

Dit lid gaat over afstempeling van aandelen zonder terugbetaling en bepaalt dat dit naar evenredigheid moet geschieden op alle aandelen 'van eenzelfde soort'. Moet ook daar, zoals ook in de andere leden van artikel 208, niet worden toegevoegd 'of aanduiding'?

Artikel 218

Dit artikel luidt: "Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één algemene vergadering gehouden of ten minste eenmaal overeenkomstig artikel 238 lid 1 of lid 3 besloten."

Wat aanvankelijk in artikel 238 lid 3 stond, staat thans in artikel 210 lid 5. De woorden 'of lid 3' dienen vervangen te worden door 'of artikel 210 lid 5'.

Artikel 252 lid 1

In de tweede zin moet de verwijzing naar artikel 228 lid 4, tweede volzin nog gewijzigd worden in artikel 228 lid 4, derde volzin. (In de artikelen 242 en 253 is deze wijziging wel aangebracht; artikel 252 lid 1 is kennelijk abusievelijk over het hoofd gezien).

Artikel 373 lid 4

Door het vervallen van de artikelen 178 lid 3, 178a lid 2 en lid 3 (en daarmee van de plicht om de in die artikelen bedoelde wettelijke reserves te vormen) dienen deze artikelen uit de opsomming in artikel 373 lid 4 te worden verwijderd.

De verwijzing naar artikel 94a lid 3 onder f, moet zijn artikel 94a lid 6 onder f.

Artikel 394 lid 4

Bij tweede nota van wijziging van het wetsvoorstel Invoeringswet (32.426) is in dit lid de verwijzing naar de onderdelen f en g van artikel 392 lid 1 gewijzigd in de onderdelen 'g en h'. Dit berust op een misvatting. De verwijzing moet betrekking blijven hebben op de onderdelen f en g. Het gaat hier om gegevens inzake winstbewijzen en gebeurtenissen na balansdatum die als 'overige gegevens' tezamen met de jaarrekening bij het handelsregister moeten worden gepubliceerd en ten aanzien waarvan niet kan worden volstaan met ter inzagelegging op het kantoor van de vennootschap. Door de aangebrachte wijziging ziet het voorschrift nu ten onrechte niet meer op winstbewijzen, maar op gegevens inzake nevenvestigingen.

In de hoop dat u deze opmerkingen nog mee kunt nemen in uw beraadslagingen over genoemde wetsvoorstellen en dat de diverse punten nog in uw overleg met de Minister kunnen worden ingebracht en dat hiermee een bijdrage kan worden geleverd aan de kwaliteit van wetgeving.

Met de meeste hoogachting,
BDO Accountants
namens deze

Mr. M.J. van Vliet
Hoofd Sectie Ondernemingsrecht
Bureau Vaktechniek